

[Rytter.]

give sig Udslag i, at der kommer færre Laangivere, eller ogsaa i, at Renten bliver højere, eller begge Dele. Den højtærede Justitsminister ved, at Hovedregelen er, at de Fordele, der er opnaaet for Kreditorerne, ikke er opnaaet efter Kreditorernes Børgning, men tværtimod efter Debitorernes Ønske. Da Striden f. Eks. i sin Tid stod om visse Kreditors privilegerede Stilling i Konkursordenen, var det ikke Kreditorerne, der ønskede en privilegeret Stilling, det var Debitorerne, der gik meget stærkt i Brechen for, at visse Kreditorer skulde være privilegerede. Jeg behøver blot at minde om Huslejekravet. Det var netop Debitorerne, Lejerne, der gik stærkt i Brechen for, at Kreditorerne skulde have en god Retsstilling; derved vilde Lejerne faa de billigst mulige Lejligheder, idet den Risiko, Kreditorerne løb, vilde blive formindsket og de saaledes kunde nøjes med en billig Rente. Den højtærede Justitsminister ved, at Byerhvervene meget ofte har henvendt sig til Justitsministeriet, i det hele taget til Offentligheden, med den Anmodning, om der ikke paa visse Maader kunde indrømmes Kreditorerne i Byerne en Retsstilling, som svarede til den, Panthaverne har paa Landet. Jeg minder her om de Tilfælde, hvor man herinde fra har søgt at give Kreditorerne en bedre Retsstilling, enten ved at de faar en vis Ejendomsret, eller at de beholder Ejendomsretten, indtil Ejendommen er fuldstændig betalt, netop for at sikre deres Stilling, fordi Køberne, Debitorerne, ser deres Fordel ved, at Kreditorerne har en god Retsstilling, da de saa kan faa Varerne billigt og kan faa Pengene billigt. Jeg kan ogsaa nævne Afbetalingsssystemet, som nu desværre er gaaet helt over Gevind. Det er netop organiseret ud fra den samme Tanke: at sikre Kreditorerne, for at Køberen kan faa Varen paa gode Betingelser. Desværre har det nu antaget en Form, som man ikke kan billige.

Jeg hævder altsaa, at Lovforslaget er inkonsekvent, at det lægger Afgørelsen i Skifterettens Haand, en Myndighed, der ikke er i Stand til at træffe den, og at det er i Strid med Grundprincippet for Forholdet mellem Kreditor og Debitor, som ikke har forskellige Interesser, men har samme Interesse i disse Tilfælde. Endvidere er Ministerens Hovedargument i Strid med det Princip, som er lagt til Grund i Akkordloven, hvorved man netop sikrer Panthaverne med Henblik paa en fremtidig Forbedring af Skyldnerens Kaar.

Den højtærede Justitsminister maa

heller ikke være blind for, at dette Lovforslag har vakt et meget stort Røre. Jeg henviser til de Erklæringer, som er citeret i Folketingsudvalgets Betænkning. De danske Sparekassers Fællesrepræsentation har protesteret, Grosserer-Societetets Comité har protesteret, Industriraadet, De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark og Provinshandelskammeret har protesteret. Der er altsaa protesteret fra alle mulige Sider, og nu sidst har den højtærede Minister oplevet, at Debitorerne er gaaet ind for ikke at faa gennemført et saadant Lovforslag. Vi har set Københavns Grundejerforening gaa meget stærkt i Brechen for et saadant Synspunkt og hævde, at man ikke saadan kan skille Kreditorer og Debitorer ad, de har kun en fælles Interesse, nemlig at der skabes Sikkerhed, saaledes at der kan blive en billig Rente. Jeg vil endvidere fremhæve Artikler, der har været skrevet i „Berlingske Tidende,“ hvor jeg for øvrigt til min Sorg ser, at der staar, at Bevægelsen for at svække Realkreditte er opstaaet hos visse Landboførere, men at man haaber paa, at den sunde Fornuft vil sejre. Det er ikke ganske rigtigt; Lovforslaget, som det foreligger her, stammer absolut ikke fra Landboførere, det er den højtærede Justitsminister, som har forelagt dette Lovforslag, som vi altsaa ikke kan tiltræde. — Ogsaa i „Ugeskrift for Retsvæsen“ har Spørgsmaalet været behandlet, ogsaa der tager man i en indsendt Artikel kraftigt Afstand fra Forslaget. Jeg skal kun oplæse et enkelt Punktum, der lyder saaledes:

„Det maa oprigtigt haabes, allerhelst, at det overhovedet ikke kommer videre, i hvert Fald, at det ikke bliver til Lov uden meget væsentlige Ændringer. Som det er, vilde det nemlig baade gøre et højst alvorligt, aldrig beregnet Indgreb i eksisterende Pantkreditors Retsstilling og for Fremtiden virke ganske revolutionerende paa Realkreditte.“

Den højtærede Justitsminister ser altsaa, at fra alle Sider møder dette Lovforslag Protest. Navnlig gør den Forandring, som det er undergaaet i Folketinget, det endnu mere betænkeligt. Jeg tænker selvfølgelig ikke her paa den Forandring, at Loven foreslaas tidsbegrænset, jeg tænker heller ikke paa den Forandring, at § 1 kun gælder for Landbrugere — det kan jeg forstaa —, og jeg tænker heller ikke paa den Forandring, man har foretaget for at bringe Forslaget i fuld Overensstemmelse med Mindretallet i den oprindelige Kommission. Det, jeg tænker paa, er derimod den Forandring,